

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.II.613/2021/10.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Sebe Mária, a tanács elnöke
Dr. Boros Tibor, előadó bíró
Dr. Somogyi Gábor, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2022. április 20.
Az ügy tárgya: készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés büntette és más
bűncselekmények
Terhelt: I. rendű terhelt
V. rendű terhelt
Elsőfok: Budapest Környéki Törvényszék, 7.B.50/2016/312., ítélet, tárgyalás,
2020. február 18.
Másodfok: Fővárosi Ítéltábla, 3.Bf.136/2020/47., ítélet, nyilvános ülés,
2021. január 27.
Az indítvány előterjesztője: az I. rendű terhelt védője, az V. rendű terhelt védője
A fellebbezés iránya: az I. rendű és az V. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés büntette és más bűncselekmények miatt I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt védője és az V. rendű terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványokat elbírálv a Budapest Környéki Törvényszék 7.B.50/2016/312. számú, és a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.136/2020/47. számú ítéletét I. rendű terhelt és V. rendű terhelt vonatkozásában hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

[1] I. A Budapest Környéki Törvényszék a 2020. február 18-án kihirdetett 7.B.50/2016/312. számú ítéletével az I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 126 rendbeli – két esetben társtettesként, kilencvenhárom esetben felbujtóként, harmincegy esetben

bűnsegédként, negyvenhét esetben folytatólagosan, hetven esetben kísérletként elkövetett – készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés büntetében [1978. évi IV. törvény (a továbbiakban korábbi Btk.) 313/C. § (1) bekezdés a) pont és négy esetben a (3) bekezdés a) pontja, egy esetben a (4) bekezdés a) pontja, illetve a (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel, hatvanhat esetben a (3) bekezdés b) pontja, negyvenöt esetben a (4) bekezdés b) pontja, tíz esetben az (5) bekezdés b) pontja], 10 rendbeli – hét esetben felbujtóként, három esetben bűnsegédként, kilenc esetben kísérletként elkövetett – készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétségében [korábbi Btk. 313/C. § (1) bekezdés a) pont és egy esetben a (2) bekezdés I. fordulata, kilenc esetben a (2) bekezdés b) pontja] és társtettesként elkövetett készpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisításának előkészülete vétségében [korábbi Btk. 313/B. § (1) és (3) bekezdés].

[2] Ezért őt a bíróság, mint többszörös visszaesőt és bűnszervezetben elkövetőt, halmazati büntetésül 5 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. Vele szemben 27.694.225 forintra, valamint további 130.000 forintra vagyonek Kobzást rendelt el azzal, hogy az I. rendű terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható.

[3] Az V. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 62 rendbeli – hat esetben társtettesként, huszonkét esetben bűnsegédként, huszonnégy esetben folytatólagosan, harmincöt esetben kísérletként elkövetett – készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés büntetében [korábbi Btk. 313/C. § (1) bekezdés a) pont és a (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel, harmincnyolc esetben a (3) bekezdés b) pontja, tizennyolc esetben a (4) bekezdés b) pontja, hat esetben az (5) bekezdés b) pontja] és 5 rendbeli – négy esetben bűnsegédként, négy esetben kísérletként elkövetett – készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétségében [korábbi Btk. 313/C. § (1) bekezdés a) pont és a (2) bekezdés b) pontja].

[4] Ezért az V. rendű terheltet a bíróság, mint visszaesőt és bűnszervezetben elkövetőt, halmazati büntetésül 3 év börtön fokozatú szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte, továbbá vele szemben 200.000 forint erejéig vagyonek Kobzást rendelt el azzal, hogy az V. rendű terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható.

[5] Az elsőfokú ítélet ellen az I. rendű terhelt és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, az V. rendű terhelt és védője enyhítésért és a bűnszervezet megállapítása miatt jelentett be fellebbezést. Az elsőfokú bíróság ítéletét az ügyészség mindkét terhelt vonatkozásában tudomásul vette.

[6] Az I. rendű és V. rendű terheltek, valamint védőik fellebbezése nyomán eljáró Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet mind az I. rendű terhelt, mind az V. rendű terhelt vonatkozásában megváltoztatta.

[7] Az I. rendű terhelt terhén megállapított 126 rendbeli készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés büntetést 69 esetben kísérletnek, 67 esetben a (3) bekezdés b) pontja és 44 esetben a (4) bekezdés b) pontja szerinti büntetnek minősítette. A készpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisítása előkészületének vétsége esetében mellőzte a társtettesi elkövetői alakzatra utalást. Az I. rendű terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést helyesen börtönbüntetésnek jelölte meg és annak tartamát 4 év 6 hónapra enyhítette, a szabadságvesztés börtön fokozatban történő végrehajtására utalást mellőzte. Az I. rendű terhelttől lefoglalt 130.000 forinton túlmenően elrendelt vagyonek Kobzás összegét 27.677.225 forintra helyesbítette.

[8] Az V. rendű terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést helyesen börtönbüntetésnek jelölte meg és annak tartamát 2 évre enyhítette, a szabadságvesztés börtön fokozatban történő végrehajtására utalást mellőzte.

[9] Ezt meghaladóan mindkét terhelt tekintetében helyben hagyta az elsőfokú ítéletet.

[10] **II. 1.** A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen az I. rendű terhelt védője a Kúriára 2021. május 21-én érkezett felülvizsgálati indítványt terjesztett elő a terhelt javára, amelynek alapjaként a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontját és/vagy b) pont ba) alpontját jelölte meg.

[11] Az indítvány indokolása szerint az elsőfokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék ítéletében rendkívüli részletességgel fejtette ki, hogy miért látja megállapíthatónak az I. rendű és a II., V., VI. és XIII. rendű terhelt-társai esetében a bünszervezetet.

[12] Az elsőfokú bíróság valamennyi bünszervezettel érintett terhelt vonatkozásában a korábbi Btk.-t és annak bünszervezetre vonatkozó ismérveit alkalmazta arra hivatkozással, hogy a korábbi Btk. rendelkezése a bünszervezet megállapíthatósága esetében enyhébb feltételrendszert állít fel, mely álláspont valóban nem vitatható, azonban a védelem álláspontja az, hogy a korábbi Btk.-ban lefektetett törvényi követelmény sem nyert bizonyítást az eljárásban a Be. 7. § (4) bekezdésben foglalt generálklauzula alapján kétséget kizáróan, így nemhogy az elbíráláskori, de a korábbi Btk. alapján sem lehet helye ezen elkövetési alakzat megállapításának.

[13] Az I. rendű terhelt magatartása nem merítette ki a korábbi Btk. 137. § 8. pontjában rögzített definíció alapján azt az együttesen érvényesülni megkívánt alapfeltételt, miszerint a bünszervezet három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, s a terhelt vonatkozásában nem vizsgálta a tudattartalmat, azaz nem teljesítette a fogalmi kritériumok bizonyított megvalósulásának vizsgálatát.

[14] Erre tekintettel az elsőfokon eljáró bíróság a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg az I. rendű terhelt bűnösségét, illetve ez alapján a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a Btk. más szabályainak megsértésével szabott ki vele szemben törvénysértő büntetést a másodfokon eljáró – és ezt a törvénysértő álláspontot helybenhagyó – ítélőtáblával együtt.

[15] Az eljáró bíróságok az ítélet meghozatalakor figyelmen kívül hagyták a BH 2008.139. számú eseti döntést, amely nyomatékosan rögzíti, hogy a bünszervezetben elkövetett egyetlen ötévi, vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmény is mellőzhetetlenné teszi a törvényben meghatározott büntetékiszabási követelmények alkalmazását, feltéve, hogy a terhelt tudata átfogta a bünszervezetben létét és azt, hogy a bünszervezet működésének a keretei között cselekszik.

[16] A védelem álláspontja, hogy az első- és másodfokon eljáró bíróságok elmulasztották az egyes bünszervezetbe vont elkövetők, – így az I. rendű terhelt – cselekvőségének értékelésekor a tudati szint egyenkénti vizsgálatát. Mindkét fokon eljáró bíróság a Btk. 80. §-ában foglalt anyagi jogi klauzulát is sértette, amikor a bizonyítékokat nem összességükben értékelte, azaz a büntetőügyben kihallgatott valamennyi terhelt bünszervezetet kizáró és tagadó nyilatkozatával szemben fel sem vett bizonyítást a bünszervezet vizsgálata körében az egyéni tudatvizsgálat mint bűnösségi attribútum alátámasztására. Ezt indokolásában mellőzte és a bünszervezeti elkövetési alakzat megállapítása ezáltal a büntetés kiszabására kiható súlyosbító körülményként érvényesült, mely vitathatatlanul anyagi jogi jogsértést von maga után.

[17] A védelem utalt arra, hogy a terheltekkel szemben teljesen azonos tárgyi súlyú bűncselekményre lefolytatott külföldi büntetőeljárásban a külföldi bíróság 4.KLs640Js10399/12. számú ítéletében hasonló cselekményeknél I. rendű terhelt és társai esetében kizárólag a bünszövetség elkövetési alakzatot látta bizonyítottnak, s ez nem vezethető vissza arra, hogy a német jog ne ismerné a bünszervezet fogalmát.

[18] A cselekvőség vizsgálatán túli, a hosszútávú célzott tervezésben való közreműködésben olyan tudati vizsgálatot kellett volna elvégezni, amely kiterjedt volna

valamennyi, nem bünszervezetben elítélt tag beszervezésére és az összehangoltság vizsgálatára is.

[19] A védelem álláspontja szerint ennek hiányában a bizonyítás eredményeképpen csak és kizárólag a korábbi Btk. 137. § 7. pontja szerinti bünszövetség mint elkövetési alakzat lett volna törvényesen megállapítható, figyelemmel arra, hogy mindkét ítélet mellőzte a tudati állapot vizsgálatát, s erre tekintettel a határozatok törvénysértőek.

[20] Ezzel összefüggésben a felülvizsgálati indítvány utalt arra is, hogy sem az első-, sem a másodfokú bíróság nem tett eleget a 4/2005. Büntető Jogegységi Határozat irányadó követelményének, amely alapján szintén kötelező lett volna elvégezni a terhelt alapcselekményének tényállásszerűsége mellett a tudattartalom vizsgálatát is. Ennek hiányában a bünszervezetben való elkövetés nem állapítható meg. Párhuzamosan vizsgálni kell a büntetőeljárás során felvett, feltárt bizonyítási eszközökből származó és a Btk. 137. § 8. pontjában meghatározott ismérvekre következtetést megalapozó bizonyítékokat és erre nézve a tényállásban megállapítást kell tenni.

[21] Ezt az elsőfokú bíróság törvénysértően elmulasztotta, s a másodfokon eljáró bíróság az e körben előterjesztett védői fellebbezést elutasító határozata szintén megalapozatlan volt.

[22] A felülvizsgálati indítványban az I. rendű terhelt védője kifejtette, hogy a 2012. október 11. napján emelt vádemelés során az 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban korábbi Be.) volt hatályban, s a vád nem felelt meg a korábbi Be. 2. § (1) bekezdés szerint megkövetelt törvényes vád követelményének.

[23] A korábbi Be. 2. § (3) bekezdése kimondta, hogy a bíróság csak annak a személynek a büntetőjogi felelősségéről dönthet, aki ellen vádat emeltek és csak olyan cselekmény miatt, amelyet a vád tartalmaz. A (4) bekezdés értelmében pedig a bíróság köteles a vádat kimeríteni, azon túl nem terjeszkedhet, ahogyan kimondta azt is, hogy a 2. § (2) bekezdésében foglalt szabályozás szerint törvényesnek kell a vádat tekinteni, ha a vádhatóság a bírósághoz intézett beadványában meghatározott személy pontosan körülírt, büntetőtörvénybe ütköző cselekménye miatt a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezte.

[24] A megismételt eljárást megelőzően a vád a kifogásolt vádpontokban nem került kiegészítésre vagy megváltoztatásra annak ellenére, hogy tényként volt megállapítható, hogy az egyes vádirati tényállások az I. rendű terhelt vonatkozásában pontosan körülírt cselekvőséget, az elkövetési magatartások leírását vele kapcsolatban teljesen mellőzték. Ezek a 8.a, 8.b, 10., 11., 13., 14., 15., 18., 19., 20., 21., 22., 23. és 24. vádpontokban nem voltak fellelhetők.

[25] Az időközben hatályba lépett új büntetőeljárás törvény, a 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban Be.) 6. § (1) bekezdése egyaránt szabályozta, hogy a bíróság vád alapján ítélezik, és a 6. § (2) bekezdésében változatlanul kimondta, hogy a bíróságnak a vádról kell döntenie, a vádon túl nem terjeszkedhet és a (3) bekezdés pedig rögzítette, hogy csak olyan cselekményt bírálhat el, amelyet a vád tartalmaz.

[26] A jelen büntetőeljárásban azonban a vád a Be. 422. § (1) bekezdés b) pontja szerinti követelmény ellenére továbbra sem került kiegészítésre. Továbbra sem tartalmazta a vád tárgyává tett cselekmények pontos leírását és ezzel jogszabályba ütközött.

[27] A védelem számára nem fogadható el, hogy az elsőfokú bíróság a váddal kapcsolatos pontos kifogásokat, csupán vádszerkesztési anomáliaként értékelte, ugyanis amennyiben a vád a Be. 422. § (1) bekezdés b) pontjának nem felel meg, úgy az megengedhetetlenül arra vezetne, hogy a bíróság önkéntes feladatátvállalása során a Be. 567. § (2) bekezdés d) pontja szerint az eljárás megszüntetésére a Be. 422. § (1) bekezdésében írt törvényes elemek hiányosságára való hivatkozással soha nem kerülhetne sor, amely súlyosan sérti a Be. 5. §-át, azaz a terhelt tisztessége eljáráshoz való jogát.

[28] Mindezek alapján az I. rendű terhelt védője a felülvizsgálati indítványban azt indítványozta, hogy a Kúria az első- és másodfokú ítéletet változtassa meg akként, hogy a bünszervezetben való elkövetés megállapítását mellőzze és enyhébb büntetést szabjon ki, illetve a felülvizsgálattal támadott első- és másodfokú ítéletet helyezze hatályon kívül, s az elsőfokon eljáró bíróságot utasítsa új eljárásra.

[29] 2. Az V. rendű terhelt védője a felülvizsgálati indítványában a jogszabályi alap megjelölése nélkül sérelmezte, hogy az ítélet [8] pontjában írtak vonatkozásában az ítélet megalapozatlan, helytelen következtetéseket tartalmaz, mely a rendelkezésre álló bizonyítékokkal ellentétes.

[30] Tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az V. rendű terhelt a beszerzett adatok ledolgozásában, illetve hamis bankkártyák előállításában részt vett. Ezt kétséget kizáróan az eljárás során sem képfelvételekkel, sem más módon nem lehetett bizonyítani. Vitatta továbbá az V. rendű terhelt terhén a bünszervezetben történő elkövetés megállapítását. Ezzel kapcsolatban kiemelte, hogy az V. rendű terhelt az elkövetői körből mindössze legfeljebb két személyt ismert és velük tartotta a kapcsolatot. Ez önmagában is megkérdőjelezi, hogy az V. rendű terhelt bünszervezetben követte-e el a cselekményét. Az V. rendű terhelt az I. rendű terhelt utasításai és felügyelete alatt, eseti felkérések alapján, elenyésző mértékű juttatás ellenében az ún. casher/pénzbeszedői vagy az azt elősegítő figyelői cselekményeket követett el, azonban a további működésről, vagy az azt megelőző előkészítő tevékenységekről nem volt tudomása, azokban nem vett részt, így nehéz arra következtetést levonni, hogy az elkövetői tudattartalma ezekre az általa nem ismert magatartásokra, a többi résztvevő cselekményére kiterjedt volna. Mivel az V. rendű terhelt a többi résztvevő cselekvőségéről, az előkészítő tevékenységekről, a szervezet felépítéséről tudomással nem bírt, így vonatkozásában a bünszervezetben történt elkövetést megállapítani nem lehetett volna.

[31] Az időközben bekövetkezett jogszabályváltozás során a bünszervezetben való elkövetést megállapítani akkor lehet, ha a jogalkotó által megkövetelt hierarchikus szervezettség és konspiratív működés feltételeinek is megfeleltethető a terhelt cselekménye.

[32] Az V. rendű terhelt tudattartalmát nem foghatta át, hogy a bünszervezetben hányan vannak, s ő maga egy bünszervezet tagjaként vesz részt a cselekményben, hiszen annak alapvető feltétele, hogy legalább három személyből álljon. Azonban a tagokat az V. rendű terhelt nem ismerte, velük nem állapodott meg és utasítást összesen egy személytől kapott, a kapcsolatot mindössze az I. rendű terhelttel tartotta.

[33] Az V. rendű terhelt tudattartalmát nem foghatta át az sem, hogy a bűncselekmény értelmi szerzői milyen időintervallumban gondolkodtak a bünszervezetet illetően.

[34] Az V. rendű terhelt terhére rótt cselekmények kapcsán sem a hierarchikus szervezettség, sem a konspiratív működés feltételei nem állapíthatók meg. Ezért az elsőfokon eljáró bíróság tévedett a bünszervezetben történő elkövetés megállapítása során, s indokolása téves. Minden társas bünelkövetési forma ugyanis – így a perbeli eset is – cselekménysorok vonatkozásában szervezettséget, összehangoltságot igényel és az elkövetők igyekeztek is cselekményüket leplezni, a külvilág elől rejtve tartani, ez azonban nem jelenti azt, hogy az új Btk.-ban megfogalmazott definíció tartalmi elemei megvalósultak. Önmagában az a tény, hogy a társas elkövetés szervezetten, összehangoltan valósul meg, és ez bizonyítottan látszik a jelen ügyben, még nem jelenti a hierarchikus szervezeti felépítés megvalósítását, s ez jelen ügyben nem is történt meg. A feladatmegosztás ugyanis önmagában nem jelentheti a hierarchikus szervezeti felépítés meglétét.

[35] A fogalmi elemek közül az V. rendű terhelt vonatkozásában a konspiratív működés komoly aggályokat vetett fel, hiszen az V. rendű terhelt csak két személyt ismert, és ha velük

volt is megállapodása, a szándékegysége sokkal inkább a bünszövetség fogalmi elemeit valósítja meg.

[36] Utalt az V. rendű terhelt védője is a külföldi bíróság ítéletére, ahol a terheltek terhére rótt bűncselekményt bünszövetségnek értékelte a külföldi bíróság.

[37] Miután az V. rendű terhelt nem volt tudatában annak, hogy egy bünszervezet tagjaként követi el a cselekményt, ekként magatartásához nem fűzhető erre alapított felelősséget fokozó jogkövetkezményként a bünszervezetben történő elkövetés.

[38] Mindezek alapján a felülvizsgálati indítvány azt indítványozta, hogy a Kúria a jogerős ítéletet az V. rendű terhelt vonatkozásában változtassa meg, a bünszervezetben történő elkövetés megállapítását mellőzze és ennek megfelelően a büntetést enyhítse.

[39] 3. A Legfőbb Ügyészség a BF.775/2021/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványokat részben törvényben kizártnak, részben nem alaposnak tartotta.

[40] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki a bíróság törvénysértő büntetést.

[41] A felülvizsgálati indítványokban foglaltakkal szemben a bünszervezetben történő elkövetés esetleges törvénysértő megállapítása önmagában nem feltétlenül eredményezi törvénysértő büntetés kiszabását, amennyiben az az adott tényálláshoz rendelt büntetési tételkeret felső határát nem haladja meg.

[42] A bünszervezetben való elkövetéshez a Büntető Törvénykönyv Általános Része fűz ugyanis büntetéskiszabási következményeket, ehhez képest a felülvizsgálat szempontjából releváns okként a törvénysértő büntetés kiszabása alatt a büntetés nemére és mértékére vonatkozó ítéleti rendelkezést kell érteni, a szabadságvesztés végrehajtási fokozata, illetve a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezés azonban nem a büntetéskiszabás része.

[43] A bünszervezetben való elkövetés esetén a bűncselekmény büntetési tételének felső határa a kétszeresére emelkedik, azaz amennyiben a bünszervezetben elkövetés megállapítása anyagi jogszabályt sért, a felemelt tételkeretek közötti büntetéskiszabás elvben törvénysértő büntetés kiszabását eredményezheti. Ilyen jellegű törvénysértésre azonban a felülvizsgálati indítványok sem hivatkoznak.

[44] Jelen ügyben a felülvizsgálati indítvánnyal érintett I. rendű és V. rendű terheltek esetében a cselekmények helyes minősítése mellett a büntetés kiszabására is törvényesen került sor. Mindkét terhelt terhére rótt jelentős halmazatban lévő bűncselekmények közül a legsúlyosabbnak a büntetési tételkerete felső határát el nem érő büntetés kiszabása történt meg.

[45] A felülvizsgálati indítványokban írtakkal szemben továbbá az elsőfokú ítélet történeti tényállása a bűncselekmények elkövetési módjának általános, egyben részletes leírását is tartalmazza, annak megjelölésével, hogy a leírás valamennyi, vagy egyes részei mely terheltekre vonatkoznak. A tényállás tartalmazza azokat a lényeges elemeket, cselekményeket, tényeket is, amelyekből az eljáró bíróság helytálló következtetést vont le a bünszervezetben való elkövetés megvalósulására.

[46] A tényállásban rögzített cselekmények vonatkozásában kiemelhető, hogy az elkövetésükben háromnál több személy vett részt, tevékenységük nem alkalmoszerű, hanem hosszabb időn keresztül, igen széles körű elkövetési helyen zajlott, összehangoltan működött, különös figyelemmel az I. terhelt irányító és szervező munkájára, az elkövetés feltételeinek általa való koordinálására és biztosítására.

[47] Az I. rendű terhelt védőjének arra vonatkozó okfejtése, amelyben az elkövetési magatartásokat hiányolva a vád törvényességét kérdőjelezi meg, a felülvizsgálati okok között nem azonosítható, ugyanakkor az elkövetési magatartás hiányára mutató érvelés alaptalan.

[48] A tényállásban ugyanis felismerhetők, azonosíthatók a büntetőjogi főkérdések elbírálása szempontjából rá vonatkozó lényeges körülmények, azok a tevékenységek, amelyeknek I. rendű terhelt az alanya volt.

[49] A többi, végrehajtásban résztvevő terhelt – közöttük az V. rendű terhelt – eltérő, de egymásra épülő feladatokat végzett, több tényállási pontban is érintett az adatszerző és a pénzfeltevő tevékenységekben is. Védője felülvizsgálati indítványában írt indokoktól eltérően minimálisan is három – I., II. és VI. rendű – terhelttel állt rendszeres kapcsolatban a bűncselekmények elkövetése során.

[50] A tényállásból ezeken felül kétségtelen következtetés vonható le a hierarchikus működésre, amelynek az élén I. rendű terhelt személye volt meghatározó a cselekmények elkövetési módjának, helyszínének kiválasztásától a pénzzel való elszámolásig. A konspiratív jelleg ugyancsak tetten érhető a leplezett eszközök, váltott telefonok használata vagy a hamis okiratokkal bérelt, műhelynek használt ingatlan kapcsán. E körülmények I. rendű és V. rendű terhelt általi ismerete felől ugyancsak nem merült fel kétség, különös tekintettel saját, tényállás szerinti tevékenységükre.

[51] Az elbírált cselekmények nagy számára és az abban közreműködő személyekre figyelemmel az is hangsúlyozható, hogy a bűnszervezetben elkövetésre vont jogkövetkeztetésnek van helye (az egyéb törvényi feltételek megléte esetében), ha az elkövetési magatartások egymást kiegészítő jellegűek, azok kapcsolódása a célzott és végrehajtott bűncselekményhez kölcsönös, az adott tényállásszerű elkövetési magatartás keretei közé illeszkedő cselekmény más személy előző cselekményéhez társul, avagy a célzott bűncselekmény megvalósulásához további láncolatos tevékenységet feltételez (BH 2018.106.).

[52] Mindezek alapján a Legfőbb Ügyészség arra tett indítványt, hogy a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen a felülvizsgálattal támadott ítéleteket hatályában tartsa fenn.

[53] **III. A felülvizsgálati indítványok nem alaposak.**

[54] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a értelmében kizárólag a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen, és a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárási okokból vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényben meghatározott köre nem bővíthető, az ott meghatározottakon kívül más okból felülvizsgálatnak nincs helye.

[55] Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt helye van [Be. 648. § a) pont]. A büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság – a bűncselekmény minősítésén túl – a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénytől eltérő büntetést [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont II. fordulat ba) alpont].

[56] Ugyanakkor a felülvizsgálatban megkerülhetetlen szabály, hogy a Be. 650. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható. Ennek megfelelően a Be. 659. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó, a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye.

[57] A tényállás irányadó jellege azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan.

Következésképp a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható.

[58] A felülvizsgálat során tehát a jogerős határozatban megállapított tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vizsgálható, az eljárás bíróságok által levont jogi következtetések – így a bűnösség megállapításának és a cselekmény jogi minősítésének – helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével bírálható el (BH 2004.102.).

[59] Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a – minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül – kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.

[60] Ebből következően a felülvizsgálat során a tényállás helyessége, az ítélet megalapozottsága, a bizonyítékok értékelése nem bírálható felül. A jogerős ítéletben rögzített tényállás nem változtatható meg.

[61] Jelen ügyben az I. rendű és az V. rendű terhelt védője is a bünszervezetben történő elkövetés megállapítását és azzal összefüggésben a kiszabott büntetés mértékét kifogásolta.

[62] A Kúria rámutat, hogy a bünszervezetben való elkövetés az eljárás tárgyát képező bűncselekmény jogi minősítése szempontjából közömbös. Az nem része a jogi minősítésnek, hanem olyan, bármilyen szándékos bűncselekmény elkövetéséhez kapcsolható többes elkövetői forma, aminek megvalósulása esetén a Büntető Törvénykönyv Általános Részében foglalt jogkövetkezményeket – egyebek mellett az e szervezeti forma keretében elkövetett bűncselekmény büntetési tételkeretének az emelkedését – vonja maga után.

[63] Következésképpen az sem érintené a bűncselekmény minősítésének törvényességét, ha a bíróság a Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontja szerinti feltételek téves megállapításával jutott volna arra az álláspontra, miszerint az I. rendű és V. rendű terhelt bünszervezetben követte el a terhére rótt cselekményt.

[64] Így a bünszervezetben elkövetés téves megállapítására való hivatkozás önmagában, függetlenül a kiszabott büntetéstől, nem felülvizsgálati ok.

[65] A bünszervezetben elkövetés téves megállapítására hivatkozás a felülvizsgálati indítványban, mint „a büntetőjog más szabályának” megsértésére való hivatkozás – azaz a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont második fordulata alapján – lehet alapja a felülvizsgálatnak feltéve, hogy ez a hivatkozás arra is kiterjed, miszerint az említett anyagi jogszabálysértés miatt a kiszabott büntetés törvénysértő [hivatkozott törvényhely ba) alpontja].

[66] A kiszabott büntetés akkor tekinthető törvénysértőnek, ha annak neme vagy mértéke a Btk. valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközik, így a bűncselekmény minősítéséhez kapcsolódó büntetési tételkeret megsértésével kiszabott, avagy az irányadó büntetési tételkereten belüli ugyan, de az anyagi jogszabálysértés kiküszöbölése mellett tartamában eltúlzottan súlyos vagy eltúlzottan enyhe.

[67] Jelen esetben az I. rendű és az V. rendű terhelttel szemben kiszabott büntetés egyébként még a bünszervezetben elkövetés miatti büntetési tételkeret-növekedést, valamint a halmazati büntetés kiszabásának szabályait figyelmen kívül hagyva is – az I. rendű és az V. rendű terhelt esetében – a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés büntette [korábbi Btk. 313/C. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont, (5) bekezdés b) pont,] két évtől nyolc évig terjedő büntetési tétel keretei közé esik. Az I. rendű terhelt esetében nem éri el a középértéket (4 év 6 hónap), míg az V. rendű terhelt esetében a törvényi minimum (2 év). Következésképpen az akkor sem lenne sem törvénysértőnek, sem eltúlzottan súlyosnak tekinthető, ha a bünszervezetben elkövetést a büntetés kiszabása során mellőzni kellene.

[68] A bűnszervezetben való elkövetés megállapításának további jogkövetkezménye a büntetési tétel keretének emelkedésén kívül a büntetés végrehajtása során a feltételes szabadságra bocsátás kizárása, valamint a fegyház végrehajtási fokozat megállapítása is.

[69] A feltételes szabadság lehetőségéből kizárás (valamint a szabadságvesztés büntetés fokozatának meghatározása) akkor sem tekinthető törvénysértő büntetéskiszabásnak, ha annak alapja a bűnszervezetben elkövetés védő által állított téves megállapítása lenne. Az erre való hivatkozás a felülvizsgálat Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában foglalt törvényi okán kívül esik (EBH 2015.B.6., BH 2015.269.II., BH 2015.180.).

[70] Az V. rendű terhelt védője jelen esetben a tényállás megalapozatlan voltát, a bizonyítékok értékelését is támadta. Ugyanakkor az I. rendű és V. rendű terhelték védői indítványukban a bűnszervezetben történő elkövetés törvénysértő megállapításán keresztül kifogásolták a büntetés törvénysértő voltát, ezért a Kúria azokat a most említett felülvizsgálati ok alapján érdemben elbírálta.

[71] E körben a Kúria azt vizsgálta, hogy a bűnszervezetben elkövetés megállapítása az irányadó tényállásban foglalt ténymegállapítások alapján törvényes volt-e. Ennek alapjaként elfogadta a védő által az indítványban is megjelölt hivatkozást, hogy a Btk. 2. §-a alkalmazásának szempontjából – tekintettel arra, hogy egyéb eltérés az elkövetéskor és az elbíráláskor hatályos törvény között nincs – a bűnszervezeti minősítés döntő; amennyiben a terhelt cselekménye nem felel meg az elbíráláskor hatályos bűnszervezet-fogalomnak, úgy a bűnszervezeti minősítés mellőzésének lett volna helye.

[72] A Kúria azonban ennek ellenkezőjét állapította meg.

[73] A bűnszervezet jogi szabályozását a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 1997. évi LXXIII. törvény 1997. szeptember 15. napjával iktatta be a büntetőtörvénybe (korábbi Btk. 137. § 7. pont). A rendelkezést a büntető jogszabályok módosításáról szóló 1998. évi LXXXVII. törvény 35. §-a 1999. március 1. napjával módosította és átszámozta (korábbi Btk. 137. § 8. pont). Az ekkor hatályba lépett törvényszöveg szerint bűnszervezet: bűncselekmények rendszeres elkövetése révén haszonszerzés végett létrejött olyan bűnszövetség, amely feladatmegosztáson, alá-fölérendeltségi rendszeren és személyi kapcsolatokon nyugvó szerepvállaláson alapul. Ezt követően a törvényszöveget a 2002. április 1. napjától hatályos, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 2001. évi CXXI. törvény 19. § (5) bekezdése határozta meg. Aszerint a bűnszervezet: három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése. Ugyanez a szövegezés került át a 2013. július 1. napján hatályba lépett Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontjába is.

[74] E két törvényi rendelkezés összevetése alapján kitűnik, hogy a 2002. április 1. napjától hatályos módosítás a bűnszervezet fogalmi elemei közül többet elhagyott, ugyanakkor új tényállási elemeket is meghatározott. A módosító törvény miniszteri indokolása akkor az alábbiakat tartalmazta: „A szervezett bűnözés elleni hatékony fellépés büntetőjogi eszközeinek kialakítása az elmúlt időszakban különös hangsúlyt kapott mind az Európai Unióban, mind más nemzetközi szervezetekben. 1998. december 21-én az Európai Unió Tanácsa együttes fellépést fogadott el az Európai Unió tagállamaiban a bűnöző szervezetben való részvétel bűncselekménnyé nyilvánításáról.”. Az együttes fellépés 1. Cikke határozza meg a bűnöző szervezet fogalmát: „Ezen együttes fellépés tekintetében a »bűnöző szervezet« kettőnél több személy hosszabb időre szóló szervezett együttműködését jelenti olyan bűncselekmények összehangolt elkövetésére, amelyek büntetési tételének felső határa legalább négyévi szabadságvesztés büntetés, vagy ilyen tartamú biztonsági intézkedés, avagy ennél súlyosabb büntetés, tekintet nélkül arra, hogy ezek a bűncselekmények magukban

képezik az elkövetés célját, vagy pedig eszközül szolgálnak arra, hogy vagyoni előnyt szerezzenek és adott esetben közhatóságok működését megengedhetetlen módon befolyásolják.”.

[75] 2000. december 14-én a 2282/2000. (XI. 29.) Korm. határozat alapján a belügyminiszter aláírta az ENSZ keretében létrejött Egyezményt a határon átnyúló szervezett bűnözés ellen. Az Egyezmény 2. Cikke határozza meg a szervezett bűnözői csoport fogalmát.

[76] „Az Egyezmény alkalmazásában

»Bűnöző szervezet«: hosszabb ideig fennálló, három vagy több főből álló strukturált csoport, amely összehangoltan működik egy vagy több, ebben az Egyezményben meghatározott súlyos bűncselekmény vagy törvénysértés céljából, közvetlen vagy közvetett módon pénzügyi vagy más anyagi haszon megszerzésére törekedve;

»Súlyos bűncselekmény«: legalább négyévi szabadságvesztés-büntetéssel vagy szabadságelvonással járó intézkedéssel vagy súlyosabb büntetéssel büntethető törvénysértést megvalósító magatartás;

»Strukturált csoport«: nem egyetlen bűncselekmény azonnali végrehajtására, és nem alkalmasszerűen létrehozott csoport, amelyben nem szükséges, hogy tagjai pontosan meghatározott szerepeket kapjanak, vagy hogy tagsága állandó legyen, illetőleg fejlett hierarchiával rendelkezzen”.

[77] A törvény az együttes fellépésnek és az említett ENSZ Egyezménynek megfelelő rendelkezést tartalmaz a bünszervezet fogalmára.

[78] A törvénymódosítás tehát tudatosan, az ENSZ Egyezmény kifejezetten ezt rögzítő tartalmára való utalással mellőzte a bünszervezet fogalmi elemei közül – egyebek mellett – az alá-fölérendeltség követelményét, a konspiratív működés pedig sem a korábbi, sem a későbbi szabályozásnak nem volt eleme, és azt a hivatkozott nemzetközi jogi aktusok sem kívánják meg. Mindezzel ellentétben áll tehát a 2019. évi LXVI. törvény miniszteri indokolásának az a megállapítása, hogy a korábbi bírói gyakorlat törvényrontó, tehát ún. „contra legem” lett volna. Az indokolás részben a korábbi módosítással tudatosan mellőzött, részben pedig a törvényben soha meg nem kívánt tényállási elemeket kér számon a gyakorlaton.

[79] Ugyanakkor kétségtelen, hogy a Magyarország 2020. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2019. évi LXVI. törvény 107. §-a újabb tényállási elemeket épített a bünszervezet Btk. 459. § (1) bekezdése szerinti fogalmába. Ez a hierarchikus szervezettség és a konspiratív működés. Tekintettel arra, hogy e módosítás 2019. július 10-én, azaz még a jogerős ítélet meghozatala előtt lépett hatályba, ezért az az ügyben nem közömbös.

[80] A 2019. évi LXVI. törvény 107. §-ával módosított Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontja szerint a bünszervezet megállapításának feltételei az alábbiak:

- legalább három személyből álló,
- hosszabb időre,
- hierarchikusan szervezett,
- konspiratívan működő csoport,
- amelynek célja ötévi, vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.

[81] E feltételek egyidejű megléte esetén törvényes a bünszervezet megállapítása.

[82] A bünszervezet törvényi feltételei közül a három vagy több személy meglétét vitatta az V. rendű terhelt védője azzal, hogy az V. rendű terhelt a bűnelkövetők közül legfeljebb két személyt ismert. A Kúria utal arra, hogy a három vagy több személy feltétele már ezzel az elkövetői körrel is teljesült. A jogerős ítélet tényállásának [142]-[149], valamint [184]-[188]

pontjai ugyanakkor arra utalnak, hogy az V. rendű terhelt az I. rendű – őt utasító – terhelten kívül VI. rendű és XIII. rendű terhelteket is ismerte, a terhére rótt bűncselekményeket az I. rendű terhelt utasításai alapján a VI. rendű és XIII. rendű terheltek közreműködésével követte el. Nem feltétele a bünszervezet megállapításának, hogy a terhelt az elkövető-társait ismerje; elegendő, ha a tudata kiterjed arra, hogy a bűnös tevékenységet legalább hárman végzik. Ehhez sem az I. rendű, sem az V. rendű terhelt esetében nem fér kétség, hiszen három vagy ezt meghaladó számú terhelttel együtt követték el a bűncselekményeket. Az V. rendű terhelt által is tudottan legalább négyen működtek együtt a bűncselekmények elkövetése során. Az I. rendű terhelteket érintő indítvány pedig nem vitatta a bünszervezetben résztvevők számában megkövetelt feltételt. A Kúria utal arra, hogy a terheltek közül többen ismerték egymást, a nagyszámú cselekményben minden alkalommal legalább ketten, de többnyire hárman, vagy azt meghaladó létszámban vettek részt.

[83] Az irányadó tényállás (elsőfokú ítélet 22. oldal [88] pont) rögzíti, hogy az I. rendű és II. rendű terhelt által létrehozott szervezet egyre hatékonyabban működött és bevételeit felhasználva nemcsak Magyarországon működött, de európai adatszerzések után részben Amerikában igyekeztek pénzfelvételeket végrehajtani, mert az ottani automaták erre alkalmasabbak is voltak („a kártyák ott jobban nyíltak”). A testvérek (I. rendű és II. rendű terhelt) szervezték a bűntársak, köztük V. rendű, valamint a VI. rendű és XIII. rendű terheltek kiutaztatását, eszközökkel ellátását és fogadták a hazautalt pénzeket. Ebből következően kétség sem fér ahhoz, hogy az I. rendű és V. rendű terhelt tudata átfogta tevékenységük során a kettőnél több személy abban való részvételét.

[84] A hosszabb időre történő szerveződés sem vitatható, hiszen az V. rendű terhelt 2010. március 3. és 2011. június 28. közötti időben követte el a terhére rótt bűncselekményeket, míg az I. rendű terhelt ezt meghaladóan már 2009. évtől részt vett a bűncselekmények elkövetésében. Az I. rendű és az V. rendű terheltek terhére megállapított nagyszámú bűncselekmény törvényi fenyegetettsége alapján részletesebb indokolást nem igényel a szervezet céljának ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetésére való irányultsága. Ez utóbbi feltételt az indítványok sem sérelmezték. Nincs ténybeli alap annak feltételezésére, hogy a bünszervezet működése időben limitált lett volna. Ellenkezőleg; a működés több éves tartamából az a következtetés vonható le, hogy a terheltek szándéka a határozatlan időre, szervezett keretek közötti tartós működésre irányult.

[85] A hierarchikus szervezeti felépítés, mint feltétel – ahogy azt az elsőfokú ítélet 21-22. oldalának [81]-[86] pontja, a másodfokú ítélet indokolásának 25. oldal [208] pontja tartalmazza – az irányadó tényállás alapján szintén megvalósult. Ugyanis az I. rendű terhelt volt az (a II. rendű terhelttel együtt), aki a bünszervezet többi tagját foglalkoztatta, felügyelte, utasította (elsőfokú ítélet 21. oldal [85] pont). A szervezetet irányító I. rendű és II. rendű terhelt alatt a hierarchikus rendben a „felügyelők”, majd a „lehúzó” helyezkedtek el. Az V. rendű terhelteket ez utóbbi két szerepkörben is megjelölte az irányadó tényállás (elsőfokú ítélet 21. oldal [85] pont, 22. oldal [86] pont). Utal a Kúria arra, hogy a másodfokú bíróság a hierarchikus szervezetben való részvétel és az I. rendű és V. rendű terheltek tudattartalmának összevetésével sem maradt adós. A Kúria osztotta a Fővárosi Ítéltábla álláspontját, mely szerint az I. rendű terhelt nyilvánvalóan tisztában volt saját irányító szerepével, ezt a vezető, szervező szerepet az V. rendű terhelt is elfogadta, rá főnökként tekintett, s az általa adott utasításokat végrehajtotta.

[86] A hierarchikus szervezettség még nem is jelenti valamennyi bünszervezetben résztvevő személy hierarchiában való elhelyezkedését. Amennyiben olyan adat áll rendelkezésre, amely akár egy résztvevő szervezői, koordináló, irányító szerepére vonatkozik a feladatok megosztása során, akkor e körülmény olyan alá-fölérendeltséget jelentő

személykapcsolatnak tekinthető, amely megalapozhatja a bűnszervezet megállapítását az új fogalom szerint is. Jelen esetben a szervezet tagozódása pontosan meghatározható, az egyes szintekhez rendelt feladatmegosztással együtt.

[87] A fentiekből következően a Kúria nem osztotta az I. rendű terhelt védőjének az indítványban kifejtett azon álláspontját, hogy az eljáró bíróságok nem végezték el a terheltek egyenkénti, egyéni tudatvizsgálatát. A másodfokú bíróság a terhelti tudattartalmakat nagy alaposággal vizsgálta (másodfokú ítélet 25. oldal [208] pont - 27. oldal [221] pont).

[88] A Budapest Környéki Törvényszék és Fővárosi Ítéltábla ítélete mind a hierarchikus szervezettség, mind a konspiratív működés tekintetében eleget tett indokolási kötelezettségének.

[89] A csoport konspiratív működése lényegében a korábbi fogalmi elemek közül az összehangolt működésnek feleltethető meg, amennyiben az a külvilág elől rejtve valósul meg, de nem jelenti a teljes szervezet minden tagjával való együttműködést, hanem az egyes cselekményekhez rendelt személyek összehangolt tevékenységét feltételezi. Jelen esetben az elsőfokú ítélet [86] pontja helyesen mutat rá, hogy a külvilág előtti elrejtőzést szolgálja az elkövetés során használt munkatelefonok gyakori cseréje, hogy az irányítók igyekeztek a szervezet tagjait egymástól távoltartani, velük csak a szükséges információkat megosztani. Az elsőfokú ítélet [91] pontja utal arra, hogy a leplezett mikrokamerák és az adatszerző technikák szerelése, tartása egy esetleges rendőri intézkedés esetére fokozta a lebukás kockázatát. Ezért a II. rendű terhelt és élettársa hamis külföldi személyi igazolvány felhasználásával – személyazonosságukat a bérbeadók előtt is rejtve – béreltek egy lakást a bűncselekményekhez szükséges eszközök, hamis bankkártyák biztosítása céljából. Ezt erősítette meg a másodfokú ítélet [212]-[213] pontja is. Mindez a bűnszervezet megállapításához megkívánt konspiratív működés fogalmának mindenben megfelel.

[90] Utal arra a Kúria, hogy a 4/2005. BJE jogegységi határozat szerint – osztva ebben az I. rendű terhelt védőjének álláspontját – a bűnszervezet jogkövetkezményei akkor alkalmazhatók, ha az elkövető tudata a bűnszervezet törvényben meghatározott tárgyi ismérveit átfogja. Jelen ügyben pedig a felülvizsgálattal érintett I. rendű terhelt a bűnszervezet létrehozója, irányítója volt, akinek tevékenysége folyamatos és elengedhetetlen a bűncselekmények elkövetése során. Ugyanez igaz az V. rendű terhelt vonatkozásában is, aki több kontinens több országán keresztül hajtotta végre az I. rendű terhelt utasításait úgy, hogy annak célját, a bűncselekmények elkövetését tudata átfogta.

[91] Következésképp az irányadó tényállásból az következik, hogy a bűnszervezet valamennyi ismérve – az elbíráláskor hatályos törvény alapján is – megvalósult, és azt az I. rendű és V. rendű terheltnek fel kellett ismernie. Ezért a bíróság jogerős ítéletében törvényesen állapította meg, miszerint a felülvizsgálattal érintett I. rendű és V. rendű terhelt a terhére rótt bűncselekményt bűnszervezetben követte el, az elbíráláskor hatályos törvény alkalmazása sem eredményezne enyhébb elbírálást (a bűnszervezet mellőzését). Így arra nincs is törvényes ok.

[92] A Kúria osztotta a Fővárosi Ítéltábla azon álláspontját, hogy a külföldi bíróság ítélete a jelen ügyben a bűnszervezet megállapíthatósága vonatkozásában közömbös.

[93] A bűnszervezet megállapításának az elkövetéskor hatályos, a korábbi Btk. 137. § 8. pontjában írt valamennyi (a hierarchikus felépítést és a konspiratív működést nélkülöző) feltétele pedig értelemszerűen szintén megvalósult. Fel sem merülhet, hogy az I. rendű és V. rendű terhelt a terhére rótt cselekmények elkövetése során ne lett volna tisztában azzal, hogy saját tevékenységét legalább három (valójában annál több) személy, hosszabb időre szervezett, ötévi, vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetésére irányuló, összehangolt működése keretében fejt ki.

[94] Mindezek alapján tehát a bíróság a jogerős ítéletében törvényesen állapította meg, hogy az I. rendű és V. rendű terhelt a cselekményét bünszervezetben követte el, és törvényesen alkalmazta annak a büntetési tételre kiható jogkövetkezményeit is. Az irányadó büntetési tétel így az I. rendű és az V. rendű terhelt esetében 2 évtől 16 évig terjedő szabadságvesztés, ezért a jogerős ítéletben kiszabott büntetés mértéke az I. rendű és az V. rendű terhelt esetében nem törvénysértő.

[95] Az I. rendű terhelt védője indítványában kifogásolta a vád törvényességének hiányát is. Ennek kapcsán a Kúria arra utal, hogy a hatályos Be. alapján a törvényes vád hiánya már nem, hanem kizárólag az felülvizsgálati ok, ha a bíróság ítéletét nem az arra jogosult által emelt vád alapján hozta meg [Be. 649. § (2) bekezdés c) pont]. Ezt az indítvány sem állította, hanem a vád törvényességének hiányát arra alapozta, hogy az I. rendű terhelt ellen az ügyészség által emelt vád 14 pontban nem tartalmaz elkövetési magatartást. Az elsőfokú bíróság vádszerkesztésre vonatkozó okfejtése pedig a törvénysértést nem közömbösíti. A vádat jelen esetben az arra jogosult Pestvidéki Nyomozó Ügyészség emelte. Így az indítványban foglaltak a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában írt felülvizsgálati okot fel sem vetik.

[96] A fentiekre tekintettel a Kúria az I. rendű és V. rendű terhelt védője felülvizsgálati indítványának nem adott helyt, és a támadott határozatokat – a Be. 660. § (1) bekezdésének főszabálya alapján tanácsulésen, a Be. 655. § (1) bekezdésének főszabálya szerinti összetételben eljárva – az I. rendű és V. rendű terhelt tekintetében a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[97] **IV.A** Be. 6. § (4) bekezdése értelmében a Kúria határozatával szemben fellebbezésnek helye nincs; felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont második fordulata zárja ki.

[98] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. Az említett törvényhely (7) bekezdése szerint felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. A Be. 656. § (4) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2022. április 20.

Dr. Sebe Mária s.k. a tanács elnöke, Dr. Boros Tibor s.k. előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró